

Handläggare
Hanna Markkula
Telefon: 08-508 36 235

Till
Äldrenämnden
Den 15 juni 2021

Anmälan av rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen, kvartal 1 år 2021

Äldreförvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden överlämnar förvaltningens anmälan med sammanställning av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut för kvartal 1 år 2021 till kommunfullmäktige.

Patric Rylander
Äldredirektör

Linda Hammes
Avdelningschef

Sammanfattning

I enlighet med socialtjänstlagen är kommunerna skyldiga att kvartalsvis rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte verkställts inom tre månader. Rapportering ska ske till tillsynsmyndigheten IVO samt kommunens revisorer. Socialnämnden ska lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över de beslut som har rapporterats som ej verkställda.

I ärendet redovisas de ej verkställda beslut som stadsdelsnämnderna har rapporterat till IVO, revisionskontoret och äldreförvaltningen avseende kvartal 1 år 2021. Vid periodens slut fanns totalt 355 beslut som var fortsatt ej verkställda. Majoriteten av besluten, framför allt hemtjänst, avser avbrott i verkställigheten då enskilda har avstått sitt beviljade bistånd på grund av covid-19 pandemin. Det fanns flertalet ej verkställda beslut om särskilt boende där den enskilde tackat nej till erbjudanden om plats, bland annat på grund av oro för att smittas av covid-19. Avbrotten har minskat då många äldre valt att påbörja sin insats igen. Flertalet beslut har avslutats då den enskilde avsåg sig insatsen eller att besluten löpt ut.

Bakgrund

Kommuner ska inom skälig tid verkställa beslut om bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL) och insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Sedan år 2006 är kommunerna enligt socialtjänstlagen 16 kap. 6 f-h § skyldiga att rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. Rapportering ska göras kvartalsvis till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och kommunens revisorer. Rapporteringen ska fortgå tills beslutet är verkställt eller avslutat och nämnden ska även anmäla verkställigheten av de rapporterade besluten. Rapporteringen gäller även avbrott i verkställigheten om beslutet inte har verkställts på nytt inom tre månader från avbrottet.

Rapporteringsskyldigheten innefattar också att socialnämnden, eller motsvarande, kvartalsvis ska lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över de beslut som inte verkställts inom tre månader. Det ska anges vilka typer av bistånd som avses samt hur lång tid som gått från dagen för gynnande beslut. Uppgifterna ska vara avidentifierade.

Ärendet

I enlighet med rapporteringsskyldigheten redovisas statistik över de 584 beslut som stadsdelsnämnderna för kvartal 1 år 2021 har rapporterat till IVO, revisionskontoret samt äldreförvaltningen. Det är en minskning från 684 beslut vid rapporteringen för kvartal 4 år 2020. Cirka 56 procent av besluten avser en person som är 85 år eller äldre. Under perioden har 113 beslut verkställts och 117 ärenden avslutats. Totalt har 346 avbrott i verkställigheten rapporteras vilket är en minskning från 448 avbrott vid förra rapporteringstillfället.

Vid rapporteringsperiodens slut fanns 355 beslut som var fortsatt ej verkställda jämfört med 395 för kvartal 4. De 584 inrapporterade besluten avser insatser enligt nedan, siffror inom parantes avser föregående rapporteringsperiod.

- 173 (188) permanent boende
- 135 (159) dagverksamhet
- 244 (302) hemtjänst
- 7 (12) ledsagning/ledsagarservice
- 9 (13) avlösning i hemmet
- 4 (3) växelvård/korttidsvård
- 7 (2) trygghetslarm
- 5 (5) boendestöd eller kontaktperson

beviljade insatser med anledning av en oro för smittspridning av covid-19. Det gäller framför allt hemtjänst men även dagverksamhet. Antalet avbrott har minskat jämfört med förra rapporteringstillfället. Ett antal beslut har verkställts då den enskilde har valt att påbörja sina insatser igen. Flertalet beslut har avslutats då de nu löpt ut under tiden de har varit pausade. Den enskilde har i flertal fall valt att avvakta med att söka insatser på nytt.

Enligt lagen kan ett gynnande beslut endast avslutas om den enskilde väljer att återta sin ansökan eller på egen begäran avsäger sig insatsen. Under perioden har 57 beslut avslutats av den anledningen vilket är en tydlig ökning jämfört mot tidigare och kan härledas till pandemin. 15 beslut har avslutats då den enskilde har avlidit.

När det gäller beslut om särskilt boende har den enskilde av olika orsaker tackat nej till stadens erbjudanden. Utöver en oro för Covid-19 kan det bero på att den enskilde inte upplever sig redo att flytta eller väntar på ett specifikt vård- och omsorgsboende.

Tabell. Ej verkställda beslut per stadsdelsförvaltning

SDN	Kv 2 - 2020	Kv 3 - 2020	Kv 4 - 2020	Kv 1 - 2021	Avbrott i verkställig- het	Tackat nej/särskilt önskemål	Dröjsmålet relaterat till Covid-19
Bromma	79	52	56	56	53	8	58
Enskede-Årsta-Vantör	22	28	26	23	0	18	14
Farsta	37	28	17	9	14	3	16
Hägersten-Älvsjö	96	53	20	10	52	4	50
Hässelby-Vällingby	19	19	18	22	10	11	18
Kungsholmen	10	73	26	17	14	13	22
Norrmalm	45	13	10	12	0	10	6
Rinkeby-Kista	42	18	9	8	12	1	8
Skarpnäck	21	33	18	23	23	1	23
Skärholmen	24	18	13	11	10	2	12
Spånga-Tensta	28	42	38	43	42	9	46
Södermalm	200	147	85	63	64	38	78
Östermalm	86	63	59	58	52	18	66
TOTALT	709	587	395	355	346	136	417

Ovan finns en sammanställning av ej verkställda beslut för kvartal 1 samt vid tre tidigare rapporteringstillfällen. Det särredovisas om den enskilde avstått insats på grund av oro för smitta av Covid-19. Några personer har uppgett både särskilda önskemål och en oro för Covid-19 som orsak till att man tackat nej. När det gäller antalet rapporterade avbrott i verkställigheten kan vissa beslut vara rapporterade som verkställda varför summan på stadsdelsnämnsnivå kan överstiga antalet rapporterade ej verkställda beslut.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 9 juni 2021. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 8 juni och socialnämndens, äldrenämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor den 10 juni.

Förvaltningens förslag

Antalet avbrott i verkställigheten ökade markant med start under rapporteringsperioden för kvartal 2 år 2020. Som det framgår av rapporteringen är den främsta orsaken till att besluten inte har kunnat verkställas grundat i att den enskilde på egen begäran har valt att tillfälligt avstå från att ta emot beviljade insatser. Det gäller framför allt hemtjänst och dagverksamhet. Anledningen är en fortsatt oro för smittspridning av covid-19. Stadsdelsförvaltningarna redovisar att andra insatser har erbjudits utifrån individuella bedömningar samt att uppföljande kontakt har tagits. Flera får istället sina behov tillgodosedda av anhöriga.

Äldreförvaltningen noterar att avbrotten har minskat för kvartal 1 och uppgår till 346 beslut jämfört med 448 för kvartal 4 och 661 för kvartal 3. Ett antal av dessa beslut har verkställts då den enskilde har valt att påbörja sina insatser igen. Flertalet beslut har även avslutats då den enskilde valt att helt avsäga sig sina insatser istället för att ha dem vilande. En del beslut har även rapporterat som avslutade då de löpt ut. Den enskilde inte har ansökt på nytt under rådande omständigheter.

Äldreförvaltningen noterar att det fortsatt finns vissa skillnader mellan stadsdelsförvaltningarna avseende antalet rapporterade avbrott i verkställigheten. Alla avbrott i verkställigheten ska rapporteras, även om orsaken till avbrottet är av den enskilde självmant avstått biståndet. Skillnaderna i rapporteringen kan vara olika tolkning av när insatsen är att avse som avslutad av den enskilde.

Förvaltningen föreslår att äldrenämnden överlämnar anmälan med sammanställning av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut för kvartal 1 år 2021 till kommunfullmäktige.

Jämställdhetsanalys

Detta ärende bedöms inte ge konsekvenser för invånarna beroende på om de är kvinnor eller män.

Bilaga

Statistikrapport av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen kvartal 1 år 2021.